

Brüssel, 23. mai 2022
(OR. fr)

9178/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0032(COD)

COMPET 343
IND 175
MI 398
RC 31
RECH 246
TELECOM 226
FIN 554
CADREFIN 84
CODEC 714

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Nõukogu 9.–10. juuni 2022. aasta istungi (konkurentsivõime) ettevalmistamine Määrus, millega kehtestatakse meetmete raamistik Euroopa pooljuhiökosüsteemi tugevdamiseks (kiibimäärus) <i>Poliitiline mõttevahetus</i>

Delegatsioonidele edastatakse lisas konkurentsivõime nõukogu 9. juuni 2022. aasta istungil toimuvaks poliitiliseks mõttevahetuseks eesistujariigi märkus määruse kohta, millega kehtestatakse meetmete raamistik Euroopa pooljuhiökosüsteemi tugevdamiseks (kiibimäärus).

**Määrus, millega kehtestatakse meetmete raamistik Euroopa pooljuhiökosüsteemi
tugevdamiseks (kiibimäärus)**

Poliitiline mõttevahetus

Eesistujariigi märkus

Sissejuhatus

Pärast Euroopa Ülemkogu 2019. aasta juuni järeldusi,¹ milles kutsuti eelkõige üles tagama liidu digitaalne suveräänsus, on Euroopa Komisjon seadnud digipöörde üheks oma ametiaja prioriteediks. Muuhulgas esitas komisjon 2020. aasta märtsis oma tööstusstrateegia, mida ta 2021. aasta mais ajakohastas. Välja pakutud eri vahendite eesmärk on tugevdada vastupanuvõimet, võimaldada Euroopa tööstuse rohe- ja digipööret ning suurendada ELi konkurentsivõimet. Nende ambitsioonide saavutamiseks esitas komisjon 15. septembril 2021 ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse ettepaneku, millega luuakse 2030. aasta poliitikaprogramm „Tee digikümnenisse“². Ettepanekus seab komisjon eelkõige eesmärgiks saavutada pooljuhtide ülemaailmsest toodangust 2030. aastaks väärtuselt vähemalt 20 % suurune osa. Nõukogu võttis oma läbirääkimisvolitused ettepaneku kohta³ vastu 11. mail ning kinnitas nimetatud eesmärgi.

8. veebruaril 2022 esitas komisjon seda silmas pidades kiibialgatuse, mille hulka kuuluvad järgmised dokumendid:

- komisjoni teatis „Kiibimäärus Euroopa jaoks“⁴

¹ EUCO 9/19.

² Dok 11900/21.

³ Dok 9011/22.

⁴ Dok 6169/22.

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanek, millega kehtestatakse meetmete raamistik Euroopa pooljuhiökosüsteemi tugevdamiseks⁵
- nõukogu määruse ettepanek, millega muudetakse määrust (EL) 2021/2085, millega luuakse ühisettevõtted programmi „Euroopa horisont“ raames, seoses kiipide ühisettevõttega⁶
- ning komisjoni soovitus liikmesriikidele, et edendada paketi teatavate meetmete elluviimist.

Samuti avaldas komisjon 11. mail komisjoni talituste töödokumendi,⁷ milles esitatakse kokkuvõtte ettepaneku eesmärgist ning komisjoni valitud meetoditest, kriteeriumidest ja poliitikavalikutest.

Pooljuhtide väärtusahela tugevdamine

Pooljuhtide tarnimine on oluline väga paljude tööstusharude jaoks, sealhulgas teatavate strateegiliste sektorite jaoks, nagu autotööstus, tööstusseadmed, tervishoid, sisseehitatud tehisintellekt või kaitsetööstus. Elektroonikakomponentide praegune ülemaailmne puudus ja selle mõju mitmesuguste kaupade, näiteks sõidukite, meditsiiniseadmete, maksekaartide ja tarbeelektronika tarnetele rõhutab nende komponentide otsustavat tähtsust meie väärtusahelates. Lisaks on Euroopa jaoks järjest suurem geostrateegiline väljakutse elektrooniliste tehnoloogiate võimaldatavate tehniliste edusammudega toimetulemine, näiteks elektrisõidukite jõudluse parandamine. Euroopa tööstus toodab arvukaid kõrgtehnoloogilisi tooteid, mille põhikomponendid on elektroonikakomponendid. Niivõrd, kui digipööre kiireneb ja laieneb ühiskonna igasse ossa, suureneb üha enamates sektorites vajadus elektrooniliste komponentide järele, avades uusi turuvõimalusi, ent põhjustades ka suuremat tundlikkust kvaliteedilt ja koguseliselt piisavate tarnete häirete suhtes.

⁵ Dok 6170/22 + ADD 1.

⁶ Dok 6171/22.

⁷ Dok 8799/22.

Samal ajal on liidu, kelle arvele langeb 20% maailma SKPst, turuosa ülemaailmsest pooljuhtide tootmise turust väiksem kui 10% ja liit sõltub suurel määral kolmandates riikides asuvatest tarnijatest. COVID-19 pandeemia on toonud esile ka ökosüsteemi haavatavuse selle võimes reageerida nõudlusele nii Euroopas kui ka mujal maailmas, kus elektroonikakomponentide nappus on märkimisväärne. Ülemaailmne pooljuhtide nappus on sundinud sulgema tehaseid paljudes sektorites alates autodest kuni tervishoiuseadmeteni. Näiteks autotööstuses vähenes tootmine mõnes liikmesriigis 2021. aastal kolmandiku võrra. See näitas järjest selgemat pooljuhtide väärtusahela ülemaailmset sõltuvust väga piiratud arvust turuosalistest keerulises geopoliitilises kontekstis.

Kiibimääruse eelnõu

Kiibimääruse (kiipide õigusakti) eelnõu eesmärk on tugevdada Euroopa ökosüsteemi, sealhulgas tootmist, et suurendada liidus pooljuhtide varustuskindlust ja arendada uusi turge Euroopa tipptehnoloogiate jaoks. Eelkõige on selle eesmärk vähendada pooljuhtide võimaliku tarnenappuse või -pingete ohtu Euroopas ning piirata vajaduse korral tagajärgi. Algatusega soovitakse hõlmata kogu väärtusahel alates projekteerimisest kuni tootmisvõimsuseni, mis aitab kaasa Euroopa tööstuse vastupanuvõimele. Ning lõpuks soovitakse määruse eelnõuga struktureerida kõnealust küsimust käsitlev Euroopa lähenemisviis, mis peaks aitama tugevdada siseturgu.

Nende eesmärkide saavutamiseks põhineb ettepanek kolmel sambal:

- 1. samm: Euroopa kiibialgatuse käivitamine, millega toetatakse kogu liidus suuremahulist tehnoloogilise suutlikkuse suurendamist ja innovatsiooni, et oleks võimalik arendada ning kasutusele võtta tipptasemel ja järgmise põlvkonna pooljuhi- ja kvanttehnoloogiad, mis suurendavad liidu kõrgetasemelise projekteerimise võimekust ja oskusi, süsteemide lõimimist ja komponentide tootmist;

- 2. samm: varustuskindluse tagamiseks raamistiku loomine, meelitades ligi investeeringuid ja suurendades tootmisvõimsust nii pooljuhtide valmistamise kui ka pakendamise, katsetamise ja kokkupaneku valdkonnas esimestes omataolistes integreeritud tootmisrajatistes ja Euroopa/avatud pooljuhtehastes;
- 3. samm: liikmesriikide ja komisjoni vahelise koordineerimis- ja kriisireageerimismehhanismi loomine, et tugevdada koostööd liikmesriikidega ja nende vahel, jälgida pooljuhtide pakkumist, prognoosida nõudlust, ennetada nappust, käivitada kriisietapp ja tegutseda spetsiaalse meetmepaketi kaudu

Ülevaade tööst nõukogus

Lisaks algatuse tutvustamisele konkurentsivõime nõukogu 24. veebruari 2022. aasta istungil alustas eesistujariik käesoleval poolaastal kiibimääruse eelnõu läbivaatamist. Tehtud edusammudest andis eesistujariik ministritele aru eduaruandes⁸. Arvestades ettepaneku tähtsust, on vaja saada ministritelt suuniseid kõnealuse määruse eelnõu kohta, mis hõlbustab edasist tööd nõukogu ettevalmistavates organites.

⁸ Dok 9177/22.

Arutluspunktid

Sellest tulenevalt palutakse ministritel vahetada arvamusi järgmistes küsimustes:

- *Kas teie arvates on vaja kooskõlastatud ja kiireid Euroopa meetmeid, et lahendada praegused pooljuhtide tarneraskused ja ennetada tulevasi raskusi?*
 - *Kas Euroopa Komisjoni poolt pooljuhtide valdkonnas kavandatud meetmed on teie arvates piisavad selleks, et suurendada lühi- ja pikaajalist tootmisvõimsust Euroopas ning suurendada tarnete vastupidavusvõimet? Kas teie arvates pakuvad need lahendusi, et hoogustada Euroopa teadusuuringute ökosüsteemis arendatud uuenduste ülevõtmist tööstusesse?*
-